

Pædagogisk læreplan

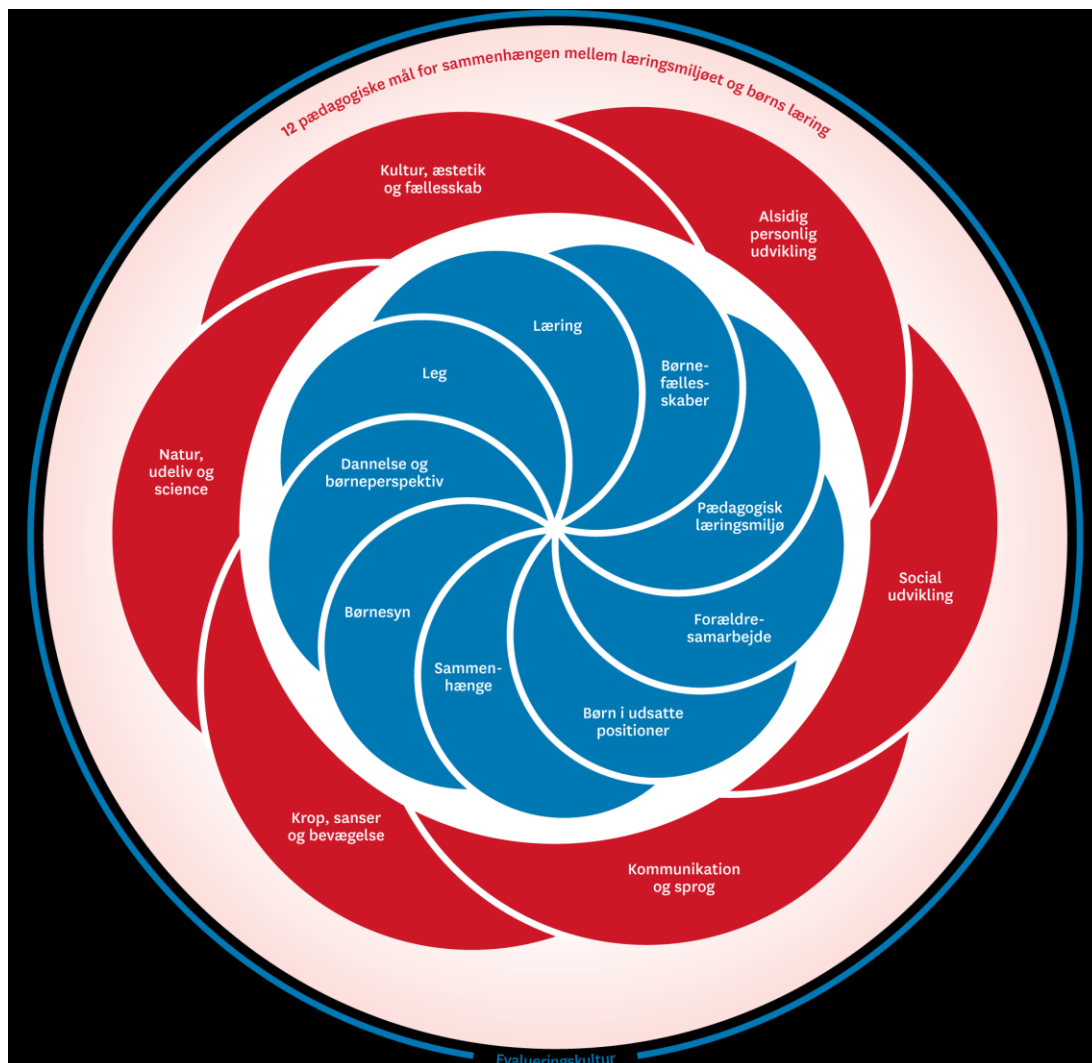
Trekløveren

2020

Leder: Marianne Krogh de Place

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Trekløveren er en Daginstitution med gode fysiske muligheder, og vi har en dejlig stor legeplads samt en naturhytte i nærheden.

Der er pt. indskrevet 13 vuggestuebørn og 23 børnehavebørn i Trekløveren, men institutionen kan rumme op til 16 vuggestuebørn og 46 børnehavebørn. Vi er opdelt i en vuggestuegruppe og en børnehavegruppe.

Vi er beliggende i en landsby, ved siden af Forbundsskolen, som vi har et tæt samarbejde med. Vi bruger lokalmiljøet som eksempel skolens gymnastiksal og bibliotek i nabobyen.

Derudover er vi med i en busordning, der giver mulighed for at tage på ture længere væk.

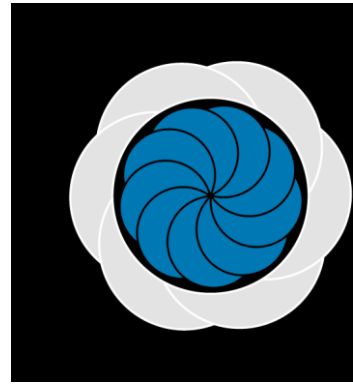
Vi har et varmt og inkluderende børnemiljø med rummelighed, hvor barnet tarv og perspektiv er i fokus. Vi vægter udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Vores aktiviteter tager udgangspunkt i årstider og traditioner.

Derudover har vi fokus på barnets social kompetencer, bevægelse, sprog og kreativitet.

Vi har sociale arrangementer for børn og forældre f. eks Luciaoptog, sommerfest, legepladsdag, bedsteforældredag og forældrekafe.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

Børnesyn. *Det at være barn har værdi i sig selv.*

Dannelse og børneperspektiv. *Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.*

Leg. *Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.*

Læring. *Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.*

Børnefællesskaber. *Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.*

Pædagogisk læringsmiljø. *Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.*

Forældresamarbejde. *Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.*

Børn i udsatte positioner. *Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.*

Sammenhæng til børnehaveklassen. *Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."*

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

”Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år”.

Forarbejder til dagtilbudsloven § 8, stk. 2

I Daginstitutionen Trekløveren vil vi gerne skabe trivsel, tryghed, omsorg og nærhed for alle børn. Vi vil gerne skabe et inspirerende miljø, hvor vi stimulerer og udfordrer børnene for at understøtte deres læring, udvikling og dannelse. Vi vægter anerkendende relationer højt, og det betyder meget for os at hvert barn skal føle, de er noget unikt og meget værd.

Vi møder børnene med positive forventninger og tillid, og betragter dem som medspillere. Vi giver børnene medbestemmelse og begrænser dem så lidt som muligt i deres virkelyst, så de mærker, at de har medindflydelse på deres læringsmiljøer i daginstitutionen. Børnene har ret til leg og vi er af den opfattelse, at børnene altid har en intention med det, de gør, og vi interesserer os, for hvad det enkelte barn tænker. Vi må forsøge at sætte os i børnenes sted, tage udgangspunkt i deres perspektiv og følelser samt tage deres selvstændige meninger alvorligt.

Vi vægter inklusion højt – der skal være plads til alle. For at møde det enkelte barn bedst muligt, tager vi altid udgangspunkt i, hvor det enkelte barn er rent udviklingsmæssigt. Vi anerkender at børn skal mødes forskelligt for i sidste ende at få lige muligheder og sikre udvikling hos det enkelte barn.

Dannelse og børneperspektiv

”Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starte på deres dannelsesproces og demokratiskforståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogisk arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale skal invitere barnet til at være aktiv deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarlig for at skabe.”

Forarbejder til dagtilbudsloven § 8, stk. 2

I Daginstitutionen Trekløveren har vi stor fokus på begrebet dannelse og det at se og skabe hverdagen i daginstitutionen ud fra et børneperspektiv.

Vi vil gerne være med til at skabe livsduelige børn, som kan møde en global verden, hvor de indgår i utallige relationer, på en hensynsfuld, kritisk og demokratisk måde. Børnene i Trekløveren skal opleve, at de bliver taget alvorligt og er aktive medspillere i forhold til at forme hverdagen i institutionen. Børnene skal mærke, at de har medindflydelse og medansvar, så de føler sig hørt, set og forstået. De skal føle, at de har selvbestemmelse og medbestemmelse og har værdi som individer, og føler sig som en del af et fællesskab. De skal samtidig lære, at de er en del af noget større og i den sammenhæng opnå en solidaritetsfølelse og have en empatisk tilgang til andre. Vi lægger stor vægt på, at vi taler pænt om og til hinanden, samt respekterer hinandens meninger, selvom de måske er forskellige fra vores egne. Der skal være plads til os alle.

Vi former vores hverdag, så der er plads til at følge børnenes initiativer og skaber meget tid og rum til legen. Vi forsøger at afbryde børnene så lidt som muligt i det, de er i gang med, for at vise dem, at vi respekterer de initiativer, de selv tager og legen som bærende dannelses- og læringsplatform. I forhold til de lege og aktiviteter, som er vokseninitieret, lægger vi stor vægt på, at børnene får ejerskab til disse. Børnene skal kunne begribe og se en mening med det, der sker i det pædagogiske læringsmiljø. Vi tager børnene med på råd, så ofte vi kan – det viser, at vi tager deres mening alvorligt.

Vi håber vi på denne måde kan være med til at sætte spor i børnene, så de går herfra med dannelse i rygsækken, og en følelse af at barndommen har værdi i sig selv.

Leg

”Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er og så grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guide og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.”

Forarbejder til dagtilbudsloven § 8, stk. 2

I Daginstitutionen Trekløveren vægter vi leg meget højt. Leg har stor værdi i sig selv, og er vigtig og nødvendig for børns læring og udvikling. Børn kan slet ikke lade være med at lege, og leger både fordi det er sjovt, men også fordi de gennem legen lærer at mestre noget nyt. I legen får børnene mulighed for at eksperimentere og skabe nye erfaringer – børnene indtager og forsøger at forstå verden gennem leg. I legen får børnene ofte bearbejdet deres følelser og får større kendskab til sig selv og hinanden. I legen udvikles børns fantasi og legen har stor betydning for både den sproglige- og den motoriske udvikling.

Vi vægter både lærerig leg og legende læring højt og tilpasser løbende vores lege- og læringsmiljøer, så de er spændende og inspirerende for børnene. Vi skaber rum til, at

børnene har mulighed for at fordybe sig i leg, og afbryder dem, så lidt som muligt, for at signalere at vi respekterer deres lyst til leg. Vi har børnenes legefællesskaber for øje, og gør alt for, at alle kan være en del af legen og trives i den. Alle skal føle sig som en del af et fællesskab. Vi skal sikre at alle deltager og får del i de sociale relationer og det samspil, som leg giver til børnefællesskabet. Gennem legen kan børnenes empati udvikles, og vi voksne rammesætter, støtter og guider i legen, så alle kan være med. Vi tager børnenes initiativer og ideer alvorligt og tager gerne udgangspunkt heri – de voksne leger også gerne med.

Læring

”Læring skal forstås bredt, og lærings sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.”

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk.2

Vi er i Daginstitutionen Trekløveret af den opfattelse at læring skal være spændende for børnene. Vi forsøger at skabe et læringsmiljø, som tager udgangspunkt i en legende og eksperimenterende tilgang, hvor børnene kan være nysgerrige, undersøgende og undrende. Børnene skal inddrages i læringsmiljøet, så de får ejerskab og føler sig trygge i forhold til at lære nyt, også selvom de nogle gange må famle sig frem.

Børnene lærer gennem krop og sanser, og der er læring i alt – leg, relationer, planlagte aktiviteter, rutinesituationer, udforskning, eksperimenter, udfordringer, kommunikation, udveksling og sociale interaktioner. Vi har altid børnenes læring for øje, og vi ved, vi spiller en stor rolle i forhold til at inspirere børnene, tilføre nye elementer til deres læring og støtte dem, så vi fremmer deres kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, og har respekt for at barnet skal lære i sit eget tempo. Vi har alle sammen måder, hvorpå vi lærer bedre end andre, også disse forsøger vi at have for øje. Vi tager børnenes ideer alvorligt og følger børnenes initiativer og bruger disse som pejlemærker for, hvad de er optaget af. Børnene skal have svar på de spørgsmål, de stiller og vi skal også stille dem spørgsmål, så der skabes refleksion og læring herigennem.

Vi er meget bevidste om vores egen rolle i forhold til børns læring. Vi er rollemodeller for børnene – børnene lærer af alt, hvad vi gør og siger. Vi skal hele tiden være inspirerende voksne, og forsøge at finde nye måder at skabe læring på.

Børnenes hjem er deres mest centrale platform for trivsel, udvikling, dannelse og læring, så vi skal have et godt samspil med forældrene, så vi sammen kan skabe den bedste grobund for læring for børnene.

Børnefællesskaber

”Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddets hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både viser initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskel lige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.”

Forarbejder til dagtilbudslovens §8, stk. 2

Relationer og venskaber er afgørende for, at børn føler sig som en del af et fællesskab. Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale i dagtilbuddet.

I Daginstitutionen Trekløveren vægter vi relationer meget højt, og har altid inklusion for øje. Der skal være plads til alle, og alle skal føle sig som en del af fællesskabet. Det er vores opgave at skabe rammerne for børnefællesskaberne og skabe balance mellem individ og fællesskab. Vi har ansvar for, at alle børn har en plads i fællesskabet, og at de andre børn får øjnene op for det enkelte barns kvaliteter. Vi skal skabe grobund for relationsdannelse og fordre at venskaber kan blomstre.

Trekløverens børnefællesskaber skal skabe rum for, at børn kan etablere relationer på tværs af alder, køn, kultur og forskellige familieformer og at mobning forebygges.

Forældrene har et medansvar for de velfungerende børnefællesskaber, så vi skal være i god dialog med forældrene om, hvordan de indgår i skabelsen af disse, så børnefællesskaberne er præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitieret aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskaber, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Dagtilbudslovens §8, stk. 3

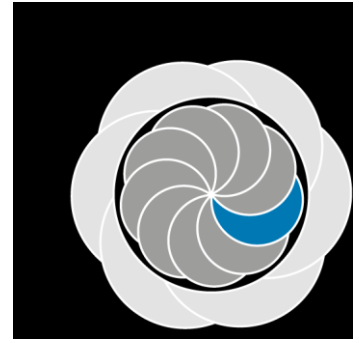
I Daginstitutionen Trekløveren er vi er bevidste om at skabe læringsmiljø både i planlagte aktiviteter og hverdagsrutiner. Vi tager udgangspunkt i barnets udviklingsniveau samtidig med vi udfordrer til ny læring.

Vi deler børnene op i mindre grupper, hvor læring foregår ud fra barnets præmisser og virkelighed.

Personalet har fastlagt tid til dialog og planlægning af rammerne for det pædagogiske arbejde.

Det pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i kompetencehjulet og bliver planlagt ud fra SMTTE-modellen.

Vi planlægger aktiviteter og læringsmiljøer ud fra temaer, så børnene bliver præsenteret for emner i forskellige udtryksformer som grov- og finmotorik, dialogisk læsning, spil og leg.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Dagtilbudslovens § 8, stk. 6

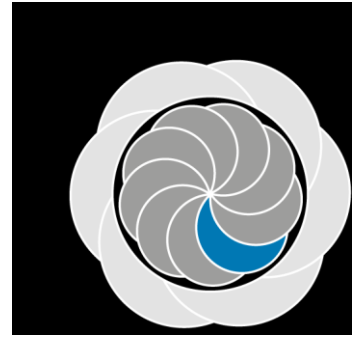
I Trekløveren lægger vi stor vægt på et tæt forældresamarbejde. Vi har gennem barnet tid i Trekløveren flere forældresamtaler. Når barnet starter har vi en opstartssamtale, hvor forældrene har mulighed for at fortælle om deres barn, samt forældre og pædagoger kan udveksle gensidige forventninger. Derudover tilbyder vi forældresamtaler efter 1 år, ved overgang fra vuggestue til børnehave og omkring overgang til skole. Hvis vi søger om specialpædagogiske timer eller laver en indstilling til PPR, inddrager vi forældrene og afholder ligeledes en samtale. Der er altid mulighed for en samtale hvis forældre eller personale ønsker det.

Vores forældrebestyrelse mødes ca. 4 gange årligt, hvor de bl.a. er med til arrangere Trekløverets sommerfest.

Vi informerer forældrerene via velkomstfolder, folder om pædagogisk læreplan, på Nem-børn samt plakater med billeder fra hverdagen.

Vi har følgende arrangementer, hvor forældre eller bedsteforældre er inviteret:

- Årligt forældremøde
- Legepladsdag
- Sommerfest
- Lucia
- Forældrekafe
- Afslutning for kommende skolebørn

Børn i udsatte positioner

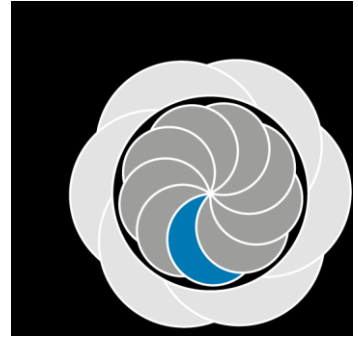
”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældre om børns læring”

Dagtilbudsloven § 8, stk. 6

I Trekløveren arbejder ud fra en anerkendende og inkluderende tilgang, hvor vi tager udgangspunkt i det enkelte barns resurser. Vi stræber efter at indrette hverdagen således, at alle børn kan være en del af fællesskabet, og når det er muligt, deles børnene op i mindre grupper.

Vi anvender Børnelinialen som et redskab til at få overblik over børn i udsatte positioner, og vi laver handleplaner i Kompetencehjulet. Vores arbejdsmetoder er forskellige og afspejler de resurser og problematikker der er aktuelle.

Sammen med forældrene samarbejder vi med PPR, familieafdelingen, socialrådgiver i dagtilbud og andre relevante samarbejdspartnere.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Trekløveren har vi storbørnsgruppe, hvor de kommende skolebørn deltager. Gruppen arbejder struktureret med forskellige temaer. Målet er både kendskab til et specifikt emne, men også fornemmelsen af at indgå i et fællesskab, danne sociale relationer og venskaber, udfordre lysten til nye aktiviteter og støtte op om selvstændighed hos både det enkelte barn og en gruppe børn.

Vi laver SPU og kompetencehjul, der danner grundlag for en samtale med forældrene i forhold til skolestart, eller en eventuel ansøgning om skoleudsættelse.

I forhold til børn der er skoleudsatte, eller hvor der er tvivl om skoleudsættelse, laves handleplaner i kompetencehjulet, som understøtter det enkelte barns udvikling.

Vi har udvidet samarbejde med vores distrikts skole. Vi har lavet plan for overleveringsmøder, besøg på skolen og at skolens personale besøger os. Vi har en medarbejder med i GLO de første 14 dage på distrikts skolen. Vi har overlevering på alle børn, både skriftligt i et skema samt mundtligt på et møde. Hvor det er aktuelt deltager PPR i overleveringsmødet.

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Dagtilbudslovens § 8, stk. 6

I Trekløveren har vi et tæt samarbejde med Skanderup Hjarup Forbundsskole.

Vi låner skolens gymnastiksal, sportsplads og legeplads

Vi inviterer hinanden til teaterforestillinger og har projekter sammen med skolen - f.eks. "venskabsklasse".

Derudover har vi samarbejde ved overgang mellem børnehave og skole. Vi har et fælles værdisæt for GLO samt tæt dialog om evt. skoleudsættelse.

I nærområdet deltager vi i julegudstjeneste i Hjarup Kirke.

Vi tager på gåture, busture og cykelture med Christianiacyklen – f.eks. teater på Lunderskov bibliotek og vi besøger den lokale landmand og naboer med dyr.

Derudover har vi

- Bedsteforældredage i vuggestuen og børnehaven
- Forældrekafe
- Legepladsdag

Vi tager gerne imod, hvis nogen vil "vise os" noget – f.eks. musik, sport, natur, håndværk – fra forældre, bedsteforældre og naboer.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Dagtilbudslovens § 8 stk. 7

I Daginstitutionen Trekløveren skaber vi tydelige legemiljøer, fx billeder på legetøjskasser, hvor legetøj og legetema er opdelt i mindre rum og afgrænsede områder.

Legemiljøerne skal være meningsfulde og tager udgangspunkt i børnegruppens sammensætning.

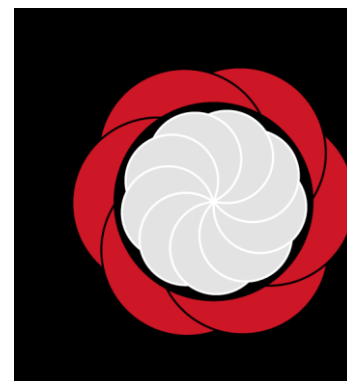
Vi deler stuen op i mindre zoner, hvor der er ro og et rart miljø til leg eller aktiviteter.

Vi skaber inspiration til leg ved at sætte legetøj frem, og vi er bevidste om at skabe og opsøge aktiviteter, der både giver mulighed for stillesiddende samt fysisk udfoldelse.

På vores legeplads er der mulighed for børnene selv kan sætte leg i gang samt mulighed for vokseninitieret leg.

Vi inddrager løbende børnene i, hvilket legetøj og aktiviteter vi skal have. Vi bruger video, billeder, interview samt rundvisning, hvor børnene fortæller, hvad de er optaget af.

De 6 læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Dagtilbudslovens § 8, stk. 2 og 4

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Barnet skal have mulighed for at udfolde sine potentialer og udvikle et nuanceret kendskab til sig selv, hvor det lærer at sætte grænser og kunne give udtryk for egne følelser og behov, samtidig med at det også forstår andres behov. Barnet bliver støttet i at udvikle en positiv selvforståelse med selvværd og selvtillid.

Dette findes bedst sted i en omverden, der er lydhør og medlevende samt hvor barnet oplever sig værdsat, set, hørt og forstået i et samspil med omgivelserne.

Børn er forskellige og udvikler sig i et forskelligt tempo. Vi understøtter børnene i at kan handle selvstændigt, ansvarligt, lære at håndtere og løse konflikter. Vi arbejder med selvhjulpethed og vi lytter til børnenes interesser og ønsker, eks. hvilke aktiviteter de er optaget af.

Læringsmiljøet i Trekløveren understøtter, at børnene både alene og sammen med andre tager initiativ, er nysgerrige, undersøgende og kreative i forhold til en mangfoldighed af lege og aktiviteter, og giver vi tid og mulighed for fordybelse.

Det er vigtigt at være en del af et fællesskab og barnet føler sig betydningsfuldt. Læringsmiljøet skal understøtte, at alle børn udfolder sig og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.

I børnehaven holder vi samling, hvor vi har fokus på det at være en del af gruppen, lære at turde noget/stå frem.

I Trekløveren mødes børnene af en struktureret og forudsigelig hverdag. Vi har fokus på at se, høre og italesætte barnets omverden for dermed at give barnet en forståelse for den kontekst barnet befinder sig i.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og socialrelationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Trekløveren fokuserer vi på, at der skal være plads til alle - store som små, og her skal være rart at være.

Alle har en positiv betydning for fællesskabet og vi arbejder målrettet på, at alle børn i Trekløveren oplever at have venner og gode legekammerater. Det er helt afgørende for, at børnene oplever trivsel og glæde.

Relationerne har stor betydning for den sociale læring, og gennem legen udvikles de sociale færdigheder.

Vi lærer børnene værdien i at dele, vi guider dem i leg og konflikter, og lærer dem at afkode regler og fastholde den gode leg.

Vi er meget bevidste om måden vi snakker til hinanden på. Vi taler ordentligt og respektfuldt.

Vi sætter ord på hinandens følelser, så børnene lærer at mærke deres egne følelser, og sætte sig ind i andres oplevelsesverden - udvise empati. Det giver barnet mulighed for at udvikle sin selvforståelse.

Trekløverens læringsmiljø understøtter det enkelte barns relationer til de voksne og til de andre børn, så der dannes sociale fællesskaber og grobund for empati.

Vi understøtter børnenes deltagelse i legefællesskaber ved at gå med i legen, være på sidelinjen og trække os tilbage igen, når barnet er klar til det.

- Laver legegrupper og strukturerer den sociale leg (vokseninitieret leg)
- Følger børnenes spor, og møder dem hvor de er (børneinitieret leg)
- Lader børnene sætte eget aftryk på hvad dagen skal indeholde - stiller spørgsmål og lader børnene lære af hinanden.
- Lærer børnene værdien i at dele.
- Arbejder med turtagning.

Trekløverens læringsmiljø understøtter fællesskaber, hvor forskellighed er en ressource, og hvor børnene lærer at møde andre anerkendende og respektfuldt.

- Vi blander børnene i grupper på tværs af køn, alder, kultur, sociale baggrunde og individuelle interesser, så de får øje på hinanden og hinandens kompetencer.
- Vi benævner forskelligheder- dreng/pige, hårfarve/længde, hudfarve, høj/lav, tyk/tynd.
- Taler om forskellige kulturer og sprog.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Barnets sprog og evne til at kommunikere er en central faktor i barnets udvikling. Barnets sprog udvikles og tilegnes i de nære relationer: Forældre, bedsteforældre, de voksne i institutionen og i fællesskaber med andre børn. Sprogudviklingen er en lang spændende rejse som barnet er på i samspil med dets omgivelser og især de nære voksne.

Vi er i Trekløveren meget opmærksomme på, at vi er rollemodeller for børnene. Vi støtter børnene i at gå i dialog, være i tale/lytte-position, aflæse hinanden, være opmærksomme på kropssprog, stille spørgsmål og være nysgerrig, bruge passende kommunikation i forskellige fællesskaber og meget mere.

Alle børn i Trekløveren sprogvurderes ved hjælp af kompetencehjulet én gang årligt, for at få overblik og kunne sætte tidligt ind med den rette indsats.

Trekløverens læringsmiljø understøtter at børnene udvikler interesse og glæde ved at udtrykke sig sprogligt på mange forskellige måder i hensyntagen til, hvad barnet er optaget af, dets alder og dets måde at lære på.

Indsatser vi særlig lægger vægt på:

- Samtaler mellem barn og voksen.
- Vi benævner og italesætter det vi er i gang med i dagligdagen f.eks.: ved måltiderne, i garderoben, ved oprydningen og de kreative aktiviteter.
- Vi læser ofte med børnene, mens vi snakker om, hvad der sker i bogen og relaterer det til barnets egne oplevelser. Vi supplerer med nye ord og begreber.
- Vi læser "børnenes bedste bøger".
- Rim, remser og sange. Rytmer og melodi er en del af sproget.
- Vi leger med bogstaver, tal og figurer.
- Samtalebilleder. Vi sætter billeder op ved vuggestuens puslebord, på stuen og i køkkenet.
- Bablarna. Små legefigurer i vuggestuen, der med deres navne (Baba, Dada, osv.) motiverer de yngste til at frembringe de allerførste lyde og udvikle sætninger med dem.

Trekløverens Læringsmiljø understøtter at børnene gennem kommunikationen bliver klogere på livet, forholder sig til andre og at barnet ved anvendelse af sproget udvikler gode relationer.

Indsatser vi særlig lægger vægt på:

- Samtaler mellem barn og voksen.
- Leg i mindre grupper. Når børnene inviterer os voksne ind i legen, siger vi gerne "ja" og kan på den måde være rollemodel for det enkelte barn.
- Vi spiller spil, hvor vi tæller, venter på hinanden og får forståelse for sammenhæng.
- Boghjørne for børnehavebørnene, hvor børnene sidder og "læser" sammen.
- Sanglege. Vi øver os på at lytte og være i samspil med andre.
- Kreativitetsbord, hvor vi sammen sidder og tegner, mens vi bruger samtalen til at fokusere på det vi laver.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Børn er født læringsparate, og i Trekløveren er vi meget opmærksom på at give børnene mulighed for at bruge deres kroppe og sanser på mange forskellige måder og i forskellige sammenhænge i løbet af dagen. Vi skaber læringsmiljø, der giver børnene mulighed for at udforske og sanse deres verden, da det at bevæge sig og sanse er fundamentet for at opfatte og begribe verden. Vi ved at, det børn sanser bliver en del af det de husker og lærer, og vi giver dem mulighed for at forstå verden ved at, lytte, dufte, smage, mærke, se samt bevæge sig og få reaktioner fra andre mennesker omkring sig.

Vi som personale er opmærksomme på, at vi er rollemodeller og deltager derfor i børnene leg, hvor krop, sanser og bevægelse spiller en central rolle.

I vuggestuen laver vi aktiviteter som dans, musik og sang med bla. rasleæg, leg med vådt kartoffelmel, bygger med klodser, tegner, klipper og maler.

I daglige gøremål giver børnene mulighed for at gøre så meget selv som muligt, når vi spiser, ved af og påklædning, rutiner på badeværelset samt putning.

I børnehaven har vi fokus på sanser og motorik både inde og ude. Dette med mulighed for konstruktionsleg, kreative aktiviteter, brug af vores legeplads og motorikrum. Derudover benytter vi skoles gymnastiksal, sportsplads, multibane, og vi deltager i Idræt på Tværs med børnehavebørnene.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."
Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vi understøtter at børnene får førstehånds oplevelser i og med naturen samt naturfænomener. Vi udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, for at give dem en fornemmelse af menneskets forbundethed med naturen og en begyndende forståelse af naturen og bæredygtighed. Det gør vi bl.a. ved at møde barnet hvor det er, vi undres, undersøger og stiller spørgsmål sammen og hver for sig.

Vi understøtter børnenes hypoteser og kategoriseringer i forhold til naturen og science. Vi opmuntrer børnene til tro på egne ideer og fortsætte eksperimenter også ved modgang, og giver dem mulighed for at lege i og med naturen, hvilket giver plads til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet.

Vi har et mangeartet læringsmiljø med førstehånds oplevelser både i og på turer ud af daginstitutionen Vi finder fakta ved brug af IT, bøger og pædagogens paratviden, for at understøtte børnenes nysgerrighed og interesse.

I hverdagen er vi dagligt på legepladsen, hvor børnene har adgang til jord, sand, planter, små dyr og meget andet, her bliver de også udsat for elementerne varme/kulde/sol/gråvejrr/regn/sne og vindstille/ blæst. Vi følger årets gang og ser hvordan planter, bær og urter vokser, f. eks. på gåtur til hytten, hvor der er mere vild natur. Her kan vi bl.a. følge at fuglens udvikling fra æg til unge, muldvarpens

gangsystem, finde mange smådyrs levesteder, samle dyr og undersøge dem i lup –glas. Når vi er tilbage i institutionen henter vi f.eks. en udstoppet fugl eller muldvarp. Busture til skov, hede og strand giver os mulighed for at oplever andre læringsmiljøer, og vi deltager hvert år i et projekt med skralde indsamling, vi sorterer og taler bl.a. om genanvendelse og jordens resurser.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Trekløveren skaber vi et læringsmiljø, der giver børnene mulighed for kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere. Vi er lydhøre og understøtter børnene, og møder dem med nysgerrighed og respekt.

Vi skaber rum og ro til fordybelse, samt mulighed for at børnene kan glæde sig ved æstetiske oplevelser.

Vi har en kultur der skaber nysgerrige og tolerante børn, hvor mulighed for at aktivere børnenes sanser og følelser, hvor den voksnes rolle er at være tilstede, være nærværende og nysgerrig.

Vi har fokus på at æstetik også er et før sproglig udtryk, f.eks. farver i et maleri, glæde, spændinger i kroppen, når de hører historier/fortællinger.

Børnemiljøet skal give en rar indretning, udsmykning og atmosfære.

Vi arbejder med leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner, så børnenes trivsel og læring er i fokus i alle situationer.

Vi tager blandt andet udgangspunkt i året gang samt de danske traditioner, højtider vores sensommerfest samt bedsteforældredag.

Evalueringens kultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringens kultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3

Vi arbejder med LSP analyse, Kompetencehjul, Børnelinealen, og SMTTE-model til at planlægge og evaluere aktiviteter og tiltag i dagligdagen.

I forhold til børnene bruger vi bl.a. børneinterview og rundvisning af børnene, så vi er opdateret på, hvad de er optaget af, og hvordan de mener vores daginstitution skal være.

Vi bruger bl.a. plancher med tekst og foto til at formidle til forældrene, og derigennem søger dialog om vores aktiviteter og tiltag med børnene.